

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 212. — STEV. 212.

NEW YORK, MONDAY, SEPTEMBER 10, 1923. — PONDELJEK, 10. SEPTEMBRA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

POGLED NA OTOK KRK.

Slika nam predloča pogled na grški otok Krf, katerega so pred kratkim zasedli Italijani. Ta okupacija bo najbrže povod nadaljnim evropskim zapletljajem.

ITALIJA, GRŠKA IN SVET POSLANIKOV

Grška in Italija sta izjavili, da sta pripravljene podvreči se sklepu poslaniškega sveta. — V Rimu so baje jako zadovoljni. — Grška poslala Albaniji ultimatum. — Albanija mora tekom petih dni izročiti morilce. — Grki zažgali italijanski konzulat v Patrasu.

Rim, Italija, 8. septembra. — Italija je pristala na odlok zavezniškega sveta ter se bo umaknila s Krfa in sosednjega otočja, če bo Grška zadostila vsem njenim zahtevam.

Iz Aten prihaja poročilo, da so Grki pripravljene storiti isto ter dati Italijanom tako zadoščenje kot ga bo določil poslaniški svet.

Na ta način bi bil končan spor, ki je povzročil med zavezniki tako veliko razburjenje.

Poslaniški svet je privolil posebno komisijo zavezniških častnikov, ki naj preiskuje to zadevo, in Italija zahteva samo, da njeni častniki kontrolirajo preiskavo.

Grška je poslala ultimatum Albaniji, v katerem zahteva izročitev onih, ki so odgovorni za umor italijanske misije.

Zeneva, Švica, 8. septembra. — Politis, grški državnik, je večeraj rekel poročevalcem: "Če bo Italija sprejela odlok poslaniškega sveta, ne bo Grška spravljala svojega vprašanja pred Ligo narodov".

Pariz, Francija, 8. septembra. — Medzavezniški svet poslanikov je v svoji noti na Grške zahteval, naj slednja zadosti zahtevam Italije glede umora laških komisarjev na albanski meji v bližini Janine, dne 28. avgusta.

Pogoji tega sveta so podobni laškemu ultimatu, ki ga je poslala Italija Grški in ki je povzročil, da je Italija okupirala Krf.

Nota tudi zahteva, naj Grška brez vsakega odloga takoj vloži 50.000.000 lir v Švicarski Nacionalni Banki.

Rim, Italija, 8. septembra. — Sem je dospelo poročilo, da je skupina grških prenapetežev zažgala laški konzulat v Patrasu.

Iz tega utegnejo nastati nove komplikacije.

Atene, Grška, 8. septembra. — Pomožna administracija za bližnji Iztok je dobila od svojih zastopnikov na Krfu poročilo, da je tamkaj 10.000 beguncev, ki spe na prostem, in ki so brez vsake hrane.

Administracija je sklenila, da bo pričela pobirati milodare za te begunce.

HARDINGOV NAGROBNi SPO-MENIK.

Mario, Ohio, 7. septembra. — V oporoki pokojnega predsednika Hardinga je tudi naslednja določba:

Na mojem grobu, naj ne bo nobenega spomenika. Priprost kamen naj označuje, kje počivam.

V NEW YORKU SE BO VRŠIL ZIDOVSKI KONGRES.

Na prošnjo Israela Zangvill se bo vršil prihodnji ameriško-židovski kongres v New Yorku namesto v Bostonu. Mr. Zangvill bo imel otvorilni govor.

IZVANREDNO DOERA RUSKA LETINA.

London, Anglija, 9. septembra. — Ruska letina bo letos za sedem milijonov ton boljša kot je bila prejšnje leto. Posebno dobro so obrodili poljski pridelki v Ukrajini.

ZA OPROŠČENJE DE VALERE.

Včeraj se je vršilo v New Yorku veliko irsko zborovanje, na katerem so sprejeli navzoči resolucijo, ki zahteva, naj irska vlada takoj izpusti de Valero.

Govorniki so poudarjali, da je na Irskem 16.000 republikancev zaprtih.

KONEC ŠTRAJKA V ANTRACITNIH POLJIH

Pogodbo sta podpisali obe strani, ki ter je sedaj predložena letstvičnemu odboru unije. — Pogodba bo veljavna za dve leti. Štrajk bo končan 19. septembra.

Harrisburg, Pa., 8. septembra. — Antracitni delodajalci in premo-garji so danes ob devetih zvečer podpisali novo pogodbo.

Nova pogodba bo veljavna dve leti. Takoj po podpisu je bil sklican poseben odbor premogarjev in delodajalcev, ki naj pogodbo odobri ali zavrne.

Nova pogodba bo pravomočna do 31. aprila 1925.

Če bo pogodba odobrena na konvenciji, bo podpisana v Harrisburgu.

Unijski uradniki izjavljajo, da bodo vse formalnosti končane do 19. septembra in da bo tedaj lahko stopila nova pogodba v veljavo.

V najugodnejšem slučaju bodo premogarji dosegli naslednje: Uveljavljenje desetodstotnega povišanja plače.

Osemurni delavnik. Priznanje premogarske unije. Pravico do medsebojnega kolektivnega barantanja.

ITALIJANSKI MINISTER PRO-TESTIRA.

Atene, Grško, 8. septembra. — Signor Montagna, italijanski poslanik na Grškem, je prišel večeraj v ameriško poslaništvo ter odločno protestiral proti poročilu načelnika ameriške pomožne administracije Lowe-ja, ki je poslal v svet poročilo o obstreljevanju Krfa.

Polkovnik Lowe je izjavil v svojem odgovoru sledeče:

— Kar se mene samega tiče kot privatne osebe, ne odobravam obstreljevanja grškega otočja. En sam častnik bi s peščico mož lahko isto dosegel, kar so dosegli italijanski kanoni. Ni je stvari na svetu, s katero bi bilo mogoče upravičiti streljanje laških bojnih ladij na poslopja, v katerem so bili nedoletni gojenci in sirote.

JAPONSKA SI BO KMALU OPOMOGLA.

London, Anglija, 9. septembra. — Baron Hajaši je povedal poročevalcu lista Sunday Times, da si bo Japonska kmalu opomogla po tem potresu in to v prvi vrsti valed dejstva, ker njeni dve pristanišči, Kobe in Osaka, nista bili prizadeti.

Dosedanja prosperiteta Japonske se nima zahvaliti vladi, pač pa ljudstvu, ki je trenirano, da vzdrži vse napore.

PROTI PREVELIKEMU NAVALU PRISELJENCEV

V Ameriki se je začela posebna kampanja, koje namen je, pripustiti v deželo samo izbrane priseljence, posebno pa izvežbane delavce.

Pred kratkim se je pričelo v Ameriki s kampanjo, da se pripusti v deželo izvežbane delavce, ne glede na kvoto in druge predpise. To kampanjo je pričel Mr. Louis S. Gottlieb, član pomožne družbe za priseljence.

Smoter te kampanje je, da se opogumi izvežbane delavce (obrtnike, tiskarje, slikarje itd.) da pridejo v to deželo, kjer bi se lahko lotili dela, katerega ni vsak delavec zmožen.

Mr. Gottlieb je izjavil, da so njegovo kampanjo odobrili predsednik Coolidge, delavski tajnik Davis in mnogo drugih uradnikov.

Propagatorji te nove ideje žele pomoči ameriških kapitalistov. Mr. Gottlieb pravi:

— Tekom enega meseca bomo imeli v Evropi ameriške zastopnike, ki bodo raztolmačili vsem, ki nameravajo priti v Ameriko, kaj zahteva Amerika in ameriška industrija od njih, in kaj imajo oni pričakovati od ameriške industrije.

Na vsak način moramo nekaj ukreniti, da se prepreči prodajo posestev in hiš revnega ljudstva v Evropi, ki se namerava izseliti v Ameriko, ki pa je, ko pride sem, razočarano. Večino takih ljudi ne puste za Ellis Islanda v deželo.

Mr. Gottlieb je že petnajst let v zvezi z delavskim departamentom. Pod njegovim vodstvom je prišlo v Ameriko nad 15.000 priseljencev.

POSTAJA SVETOVNE POLICIJSKE ZVEZE NA DUNAJU.

Dunaj, Avstrija, 9. septembra. — Na današnjem policijskem kongresu je bilo sklenjeno, da se na Dunaju organizira postaja svetovne policijske zveze, katere smoter naj bo, da se prepreči val zločinstva in lumparije.

Samuel G. Beldon, šef newyorških deputijev je zagotovil dunajskemu policijskemu šefu, da bo New York sodeloval z Dunajem v tem oziru.

VZTRAJNOST PREKOOCEN-SKEGA KAPITANA.

Southampton, Anglija, 8. sept. — Kapitan Hayes je vztrajal na poveljniškem mostu parnika "Majestic" nepretrgoma 69 ur.

Parnik je potreboval šest dni in dve uri za pot iz New Yorka v Southampton.

Tri dni in petnajst ur je neprestano vozil skozi neprodorno mejo.

NOVA POGAJANJA MED BERLINOM IN PARIZOM

Sedaj razpravljajo o kooperativnem načrtu glede reparacij. — Nemčija bo storila vse potrebno, da bo zvečala svoj eksport.

Berlin, Nemčija, 9. septembra. — Iz visokih uradniških krogov prihaja poročilo, da so se pričela direktna pogajanja med Nemčijo in Francijo.

Kanceler Stresemann je v direktnem stiku s francoskim in belgijskim poslaništvom. Glavne točke prihodnjih pogajanj so naslednje:

1. Nemčija je pripravljena sprejeti kooperativni načrt sindikata francoske in belgijske industrije. Ta sindikat naj bo v direktnem stiku z novimi regulacijami, kar se tiče plačila reparacij. O vsem tem naj se sklepa v soglasju s Nemčijo.

2. Nemčija bo storila vse potrebno, da poviša svoje eksporte. Pri tem si bo pa tudi prizadevala, da bodo njeni delavci več producirali kot so producirali dosedaj.

3. Nemčija je pripravljena zadostiti Franciji in ostalim zavezniškim. Zahteva pa posebno pogodbo glede Porurja. Nikakor pa ne smejo zavezniški zahtevati toliko od Nemčije, da bi se smatrala za podložno oziroma za poraženo. Zavezniški ne smejo krsiti suverenosti nemške države.

Poleg tega je Nemčija pripravljena poslati v Pariz novega poslanika, ki naj bi bil — sodeč po vseh okoliščinah — bivši državni tajnik Bergmann.

Universal Service je izdala večeraj zvečer naslednje poročilo: Ako ministrski predsednik Poincare res želi sporazuma z Nemčijo, da ga lahko doseže, kadarkoli hoče.

SEDEM AMERIŠKIH BOJNIH LADIJ NASEDLO.

Santa Barbara, Cal., 9. sept. — Petinsedemdeset milj severno od tega mesta je v gosti megli nasedlo sedem ameriških bojnih ladij. Pri tem je izgubilo petindvajset mornarjev svoje življenje.

Bojne ladje, ki so nasedle, na bodo nikdar več za rabo. Parnik "Cuba", ki je last Pacific Mail, se je potopil.

Vsak pevec bi moral imeti novo izdajo "PESMARICA GLAZBENE MATICE"

Za štiri moške glasove Uredil Matej Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi z notami. Cena s poštnino \$3.00. "GLAS NARODA" 52 Cortlandt St., New York, N. Y.

D. L. GEORGE O SPLOŠNEM POLOŽAJU

Mussolini je s svojim pohodom dokazal, da je ena mednarodna postava prestroga, druga pa preslaba. — Razlika med začetkom sedanje vojne in današnjimi dnevi. Italija je bila upravičena, da je zahtevala od Grške gotovo odškodnino. — Grška je brez brodovja.

Poroča David Lloyd George.

London, Anglija, 9. septembra. — Spominjam se prvega dne velike svetovne vojne. Takrat ni bilo ulice, po kateri ne bi paradirala velika navdušena množica ljudi, ki je vzklikala vojni in zmagi.

V onih dneh ljudje niso vedeli, kaj vojna pomeni. Takrat so po vseh galerijah visele slike junakov, katerim se je ljudstvo divilo in klanjalo.

Te slike so se pa sčasoma pokrile s prahom. Ljudstvo je pozabilo nanje. Zmagoslavni vojaki na dirajočih konjih—to so bili Angleži; ubogi premaganci, pod kopiti teh jezdecov so bili sovražniki. Hurrah, le še kaj takih slik.

Ljudje so potrebovali novega navdušenja. Treba je bilo Italije, da je zopet nekoliko zmedla mir ter ustvarila neredne razmere.

Razumljivo je, da se je vsa Italija vznemirila in da je po vsej njeni zemlji zavladalo ogorčenje, ko so bili na grškem ozemlju umorjeni njeni komisarji.

Treba je vedeti, da so bili umorjeni ob albanski meji, torej v kraljestvu banditov in komitašev, toda še vedno v notranjosti grške dežele.

Italija je torej povsem upravičena, da zahteva zadoščenja za te umore.

Tudi Grška je tega mnenja.

Ne le, da je bila Grška takoj pripravljena pozdraviti italijansko zastavo v svojem vodovju, ter dati s tem spoštovanje laškemu narodu, temveč je objavila tudi takoj izjavo, da bo varovala vse italijanske uradnike na svojem ozemlju.

Mussolinijev odgovor je bil, da je dal streljati na par grških neobroženih otokov, kjer so krogle laške mornarice ubile par nedolžnih otrok. Ali je kdo premislil, kaj bil bilo, če bi se kaj takega zgodilo na francoskem ozemlju?

Da je na francoskem ozemlju umorjenih par komisarjev, za katere vlada, ne more in ne mara biti odgovorna? Ali bi dala Francija isto zadoščenje Italiji kot ga ji je dala Grška?

Ali pa Velika Britanija? Ali bi mi v takem slučaju obstreljevali Coves? Ali pa okupirali otok Wight?

Toda Grška nima mornarice. To je vprašanje, na katero se je treba ozirati. Sila je še vedno tista, ki je najvišja posredovalka v pravici in resnici mednarodnih evropskih vprašanj.

Ničesar ne pomeni nov pravilnik mednarodne postave po vojni. Francoske armade so napadle ozemlje svojega sosedu, ga okupirale, proglasile nad njim obsedno stanje, zasegle železnice in premogovnike, cenzurirale časopise, deportirale na tisoče domačega prebivalstva, zaprle vse, kar se jim je ustavljalo, nato pa proglasile, da to niso vojna dejanja.

To je samo mirovna okupacija, da se izsili pravice, ki so jamčene Franciji v mirovni pogodbi.

Signor Mussolini je dal bombardirati kraje v deželi, ki je v prijateljstvu z Italijo.

Največja ironija evropskega položaja je ta, da so strgale Versaillsko mirovno pogodbo dežele, katerih državniki so jo stvorili.

Francija je zadala poglobitveni udarec pogodbi s tem, da je izjavila, da ne bo igralo vprašanje razmerja do sosedov in do Lige narodov pri nji nobene vloge.

Ona je nadalje okupirala ozemlje svojega sosedu, kar je v direktnem nasprotstvu z mirovno pogodbo. Zmagovalci so jako zaposleni, da diskreditirajo svoj lastni čarter.

Mnogo boljše in častnejše za vse te evropske zmagovite narode bi bilo, če bi sledili vzgledu Amerike, ki ni hotela odobriti versaillske pogodbe.

200 KOREJCEV HOČE OKUPIRATI OSHIMO

Napadli so japonski arzenal, na niso ničesar opravili. — Napad na radijsko postajo. — "Korejci" so nasprotniki japonske vlade.

Moskva, Rusija, 8. septembra. — Prvo direktno poročilo, ki je dospelo iz Tokia v Moskvo, naznaja, da je dne 5. septembra dvesto Korejcev napadlo Oshimo arzenal.

Napad se je izjalovil. Istopako so bili Korejci odbiti, ko so napadli radijsko postajo. Japonski častnikaraki urad po-

ročja, da je bilo večje število Korejcev aretiranih in sieer v dobrobit njihove lastne varnosti.

Sierer pa pravijo na Japonskem vsakemu sovražniku japonske vlade "Korejci".

Nadalje se poroča, da je policija oborožila nekaj svojih zaupnikov, kateri bodo pomagali napraviti red.

Poroča se tudi, da je poskus Korejcev, da razstreljajo arzenal, izval v ljudstvu veliko paniko.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDruženih državah.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Raspotišja na zadnje polte in izplačuje "Kr. poštali čekovni urad" in "Jadranska banka" in Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač sa hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. ... \$11.70 ... K 4,000
2000 Din. ... \$23.20 ... K 8,000
5000 Din. ... \$57.50 ... K 20,000

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej po 10 centov za poštnino in druge stroške.

Italija in zasedene ozemlje: Raspotišja na zadnje polte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir \$ 9.60
300 lir \$14.10
500 lir \$23.00
1000 lir \$45.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 10 centov za poštnino in druge stroške.

Na pošiljave, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po čvrtinih lir dovoljuje se po možnosti še poseben postop.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnapred. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslan denar v roka.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glajte povelje našega urada v tem listu. Denar nam je poslali najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK BAKER STATE BANK
52 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno ustanovišče Jadranske Banke.

Morski razbojnik.

Spisal kapitan Frederick Marryat.

1. poglavje.

V Biskajskem zalivu.

Bilo je v drugi polovici meseca junija leta 179... ko so se srditi valovi Biskajskega zaliva...

bil očitno evropske krvi in je bil sedaj v resnici zelo blede, ker se je zaman prizadeval dobiti živeča od svoje dojiteljice...

Muški, njen tovariš, je sedel njej nasproti na železni plošči, ki je bila nekakj prijazen prostor, sedaj pa kaj nepripraven sedež za premočnega in izmučenega nesrečnega...

Gorje! je slabotno vzključila zamorka po dolgem molku, in glava se ji je od prevelike utrujenosti nagnila nazaj...

Koliko tisoč ladij — za koliko milijonov blaga — se je zapustilo in izročilo nenasiitim globinam oceana iz nevednosti ali iz strahu!

Kaj prenišljuješ? je vprašala zamorka in se skrbneje zavila otroka, ki je nagnila svojo glavo nadenj. Obupen pogled in trepet od mraza in lakote je bil edini odgovor.

Kaj pa vidiš, Koko? je vprašala ženska, ki je opazila, da so njegove oči skoro nepremično zrele proti nekemu kraju.

Zdi se mi, da vidim nekaj; ker pa imam še toliko slane vode v očeh, ne morem videti dobro, je odgovoril Koko ter si otiral z obraza sol, ki se mu je bila nabrala tekoma jutra.

Koko, čemu je podobna ona stvar po tvojih mislih? je vprašal mali Edard, kako slab je, prav res — bojim se, da kmalu ne umrje.

Otrokova glava se je nagnila nazaj na prvi dojiteljicini in videti je bilo, kakor da ni več življenja v njem.

Judy, ali nimaš več mleka za otroka? Pomislil, nič mleka, kako naj potem živi? Toda stoji Judy, dam mu v usta svoj mali prst; mislim, da mali Edard še ni mrtev in bo lizal.

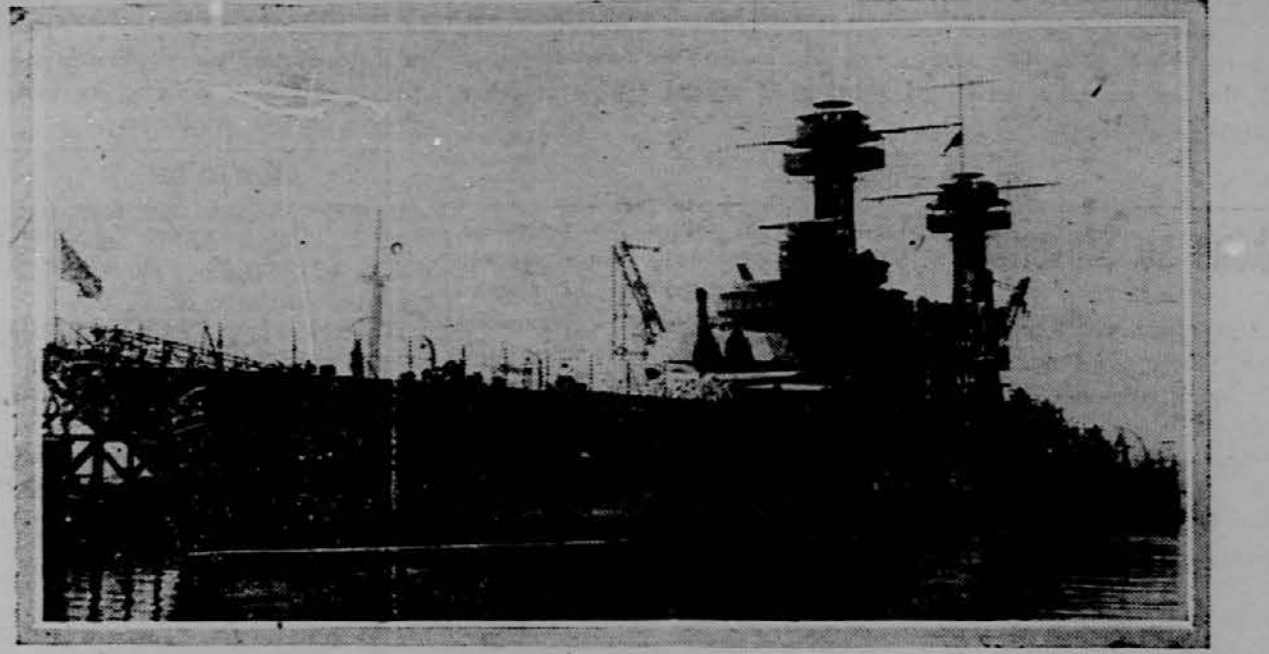
Koko je vtaknil svoj prst otroku v usta in kmalu je začutil rahel sesajoč tlak. Judy, je zaklicel, Edard še ni mrtev! Pokizkusi sedaj; mislim, da moraš imeti še kako kapljico na drugi strani.

Uboga Judy pa je žalostno zmajala z glavo in debela solza se ji je potočila po hčih; vedela je, da je njena narava že izčrpana.

Koko, je dejala in si obrnila solzna lica z gorenjima deloma roke, srčno kri bi dala za Edarda; toda mleka ni več — vse je pošlo.

(Dalje prihodnjic.)

SUPERDREDNOT 'COLORADO'

Slika nam kaže največji ameriški dreadnot 'Colorado'. Dreadnot je osemkrat večji kot je bila prvotna ameriška bojna ladja 'Colorado'...

Kako živi Trocki?

Ljudi nič bolj ne zanima nego življenje velikih mož, ki so se dvignili nad povprečnost mase. Življenjepisi ne zabavajo samo, temveč tudi vzgajajo. Evo, kaj poroča neki list o življenju Rusa Trockega...

Bitka na Pijavi v francoski luči.

Italijanskega vojnega sodelovanja v svetovni vojni se začinja pollašati tudi mednarodna vojna znanost in je razumljivo, da izpadajo tozadevne razprave za italijansko vojno silo precej neugodno. Dokler so o italijanski vojski pisali samo nemški in avstrijski pisatelji...

Vesti iz Rusije.

Javna zdravilišča. Vseruski obrtni svet je sklenil z ljudskim komisarijatom pogodbo, po kateri bo 70 krajev države spremenjenih v javna zdravilišča, ki bodo opremljena z vsjo moderno opremo...

Usodna brzojavka.

V nekem elegantnem letnem letovišču na Angleškem, kamor prihaja na oddih tudi kraljevska rodbina, je vladalo nedavno silno razburjenje. Mlada telegrafistinja je sprejela depešo sledeče vsebine: 'Kraljica pride z vlakom ob 5. uri 10.' Brzojavka je bila naslovljena na postajnega načelnika...

Povišanje glavnic sladkorne tovarne v Čupriji.

Srbsko-česka tvornica sladkorja v Čupriji je povišala glavnicoo od 6 milijonov v zlatu na 20 milijonov dinarjev.

BRZOJAVNA ZVEZA Z JAPONSKO. Brzojavna zveza z Japonsko je sicer obnovljena, toda le deloma. Kabelske kompanije ne garantirajo, da bodo brzojavke pravčasno dospele.

Na potu v domovino. S posredovanjem tvrdke Frank Sakser State Bank so odpotovali v staro domovino: S parnikom Reliance 21. avgusta: Jakob Ocepek z otroci iz Huntington, Ark., v Senošet.

S parnikom President Wilson 23. avgusta: Anton Malovac iz Humboldt, Cal., v Kutežovo. Alfred Rathofer iz New Yorka na Susak.

S parnikom Olympio 8. septembra: Frane Kočevar z družino iz Crested Butte, Colo., v Metliko.

milijonov dolarjev. Izvoz bo pripomogel k hitremu izboljšanju ruskega gospodarstva. Fran Zadel iz Coudersport, Pa., v Knežak. Josip Vree iz Cleveland, Ohio, v Hinje.

S parnikom George Washington 1. septembra: Peter Panijan iz Pittsburgh, Pa., v Vinico. Janez Zakrajšek iz Pittsburgh, Pa., v Sv. Križ pri Kostanjevici.

Marija Plečelj s hčerko iz Chicago, Ill., na Bled. Neža Škerl iz Traford City, Pa., v Brusnice.

Lina Hönigmann iz Brooklyn, N. Y., v Kočevsko Reko. Ljilja Penko iz Cleveland, Ohio, v St. Peter na Krasi.

S parnikom Olympio 8. septembra: Frane Kočevar z družino iz Crested Butte, Colo., v Metliko.

Harmonike. Ako želite imeti res dobro in trpešno slovensko, nemško ali kromatično harmoniko, obrnite se na znano trgovsko za pojasnilo ali pa pridite osebno. LUBASOVE Harmonike vseh vrst imajo tudi v zaveti in sem sedaj edini nastopnik teh prište po cent. Se vam ujudno priporočam. Anton Mervar 1921 St. Clair Avenue Cleveland, O.

Vsak je svoje sreče kovač.

LJUDJE navadno v nesreči tarnajo nad svojo usodo, toda ako preiskujejo vzrok svoje nesreče, bodo pronašli, da sta usoda in sreča taki, kakor so si sami provzročili. Nobena druga stvar ne doprinese k Vaši sreči toliko kakor zdravje, marljivo delo in razumno varčevanje.

Napravite si Vaš način hranjenja še danes in vložite Vaše prihranke v domači denarni zavod na 'Special interest account' kjer bodo sigurno naloženi in vam prinašali 4% obresti na leto. DENARNA NAKAZILA V STARO DOMOVINO IZVRŠUJEMO TOČNO, IN PO JAKO ZMERNIH CENAH. ZASTOPAMO VSE PREKMORSKE PAROBRODNE DRUŽBE.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt St., New York, N. Y. GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

Izšla je nova izdaja 'PESMARIČA GLAZBENE MATICE'. Zbori za štiri moške glasove. Uredil MATEJ HUBAD. Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje sledeče pesmi z notami:

- 1. Na dan; 2. res oženi bi se; 3. Kazen; 4. Kmečka pesem; 5. Vasovalec; 6. Na trgu; 7. Pesem o beli hišici; 8. Prošnja; 9. Dan slovanski; 10. Tih veter od morja; 11. Se ena; 12. Povejte, ve planine; 13. Sijaj, solnce; 14. Lahko noč; 15. Deklica mila; 16. Slanca; 17. Vabilo; 18. Pastirček; 19. Rožmarin; 20. Cervika; 21. Prošnja; 22. Imet sem ljubi dve; 23. Danil; 24. Savska; 25. Oblaček; 26. Planinska roža; 27. Hecergovska; 28. Ljubezven in pomlad; 29. Rožica i slavulj; 30. Naša zvezda; 31. Lahko noč; 32. Pod noč; 33. Kaj bi te prašal; 34. Bože pravde; 35. Na grobih; 36. Nad zvezdami; 37. Vabilo; 38. Usliši nas; 39. Na morju; 40. Pastir; 41. Slovenska zemlja; 42. Barčica; 43. Oblaček; 44. Utopljenka; 45. Potrkali na okno; 46. Glas Grobova; 47. Katrica; 48. Deklica, ti si jokala; 49. Jaz bi rad ruščič rož; 50. Zdravica; 51. V mraku; 52. Lepa naša domovina; 53. Vigred se povrne; 54. Vinka; 55. Oj dekle, kaj s tak žalostna; 56. Slanca; 57. Oj, te mlinar; 58. Pojdam v rute; 59. Slovenac, Srb, Hrvat; 60. Naša zvezda; 61. V slovo; 62. Izgubljen cvet; 63. Sanak spava; 64. Glejte, kako umira pravičnik; 65. Naprej; 66. Kje dom je moj; 67. Hey Slovinci; 71. Domovini; 72. Sokolska; 73. Jadransko morje; 74. Popotnikova pesem; 75. Domovina; 76. Slovenski svet, ti si krasen; 77. U boj; 78. Večer na Savi; 79. Zrnsko, Frankopanka; 80. Što čutiš, Srbine tužni; 81. Pobratimija; 82. Pomlad in jesen; 84. V tibi noč; 85. Milica; 86. Njoj; 87. Njeja ni; 88. Pod oknom; 89. Prva ljubezen; 90. Lahko noč; 91. Pri oknu sva molče stonela; 92. Strunam; 62. Slovo; 94. Strunam; 95. Prošnja; 96. V ljubem si ostala krajji; 97. Pod oknom; 98. Ljubezven in pomlad; 99. Lahko noč; 100. Raztaneč; 101. Svrčanje; 102. Tam, gdje stoji; 103. Prelja.

Cena s poštnino \$3. 'GLAS NARODA' 82 Cortlandt Street New York

DEŠČINA.

Spisal Richard Dallas.

Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

15 (Nadaljevanje.)

Littell je stal visoko vzravan ter mirno poslušal predsednikov opomin. Zatem je pa dostojanstveno odvrnil.

— Gospod predsednik, jaz sem prevzel obrambo tega moža in moja dolžnost me je ponesla preko meja dovoljenega. Obtožence je nedolžen. To sem tudi gospodom porotnikom povedal. Jaz nimam ničesar več povedati.

Prisklonil se je in sedel. V dvorani se ni nič gnilo. Oči vseh so bile uprte v tega izbornega zagovornika.

Vse je bilo prepričano, da se mu je posrečilo uničiti v porotnikih vsak dvom.

Zatem je vstal državni pravdnik, da bi odgovoril na zagovornikov govor. Sprva je gromadil frazo na frazo, komec govora je bil pa malo boljši, toda zaželjenega učinka ni imel.

Končno je dal predsednik sodišča porotnikom potrebna navodila, nakar so odšli v posvetovalnico.

Veliko poslušalec je odšlo. Littell je obsedel na svojem mestu ter si podpiral z roko glavo. Par prijatelj mu je čestitalo, on se pa ni niti kmenil zanje.

— Zdi se mi, da je bilo vse brez uspeha — mi je rekel. Najbrž je mislil na obtožence, ne pa nase.

Jaz nisem izrazil svojega mnenja. Porotniki so se šele proti jutru vrnili. Niso se mogli sporazumeti. Devet jih je bilo za to, da se obtožence obsodi, trije za to, da se ga oprostijo. Sodišče je porotnike odpustilo, in vršiti bi se imela nova obravnavna.

Iz sodne dvorane je šel Littell v moj urad, ker mu je manjkalo še nekaj podatkov, katere bi lahko izrazil pri prihodnji obravnavi.

Pri državnem tajniku sta bila inšpektor Dalton in tajnik. Littell je prosil državnega pravdnika, naj prihodnjo obravnavo že vsaj za tri tedne odloži, češ, da je potreben počitka.

Državni pravdnik je brez pomisleka ugodil njegovi želji. Zatem je pa zbudljivo pristavil:

— Potrebujete pa tudi časa, da boste zbrali dovolj novega dokazilnega materiala. Porotnikom ste krasno opisali morilca, pa kljub temu ni držalo.

Littell je to pazko prešlišel ter odšel v svojo pisarno. Tam naju je že čakal detektiv Miles.

Littell mu je povedal, kdaj se bo vršila prihodnja obravnavna ter pristavil:

— No sedaj boste pa imeli dosti časa, da boste zbrali dovolj dokazilnega materiala.

— Kakšne vrste naj bo ta material? — je vprašal Miles.

— Naj bo tak ali tak, samo, da bo oprostilo obtožence vsake sumnje.

— Kaj če bi začeli poizvedovati po pravem morilec? — je vprašal Miles.

— Ne vem, če ga boste našli.

— Poskušam pa lahko.

— Dobro, — je rekel Littell, — jaz bom šel za par tednov na počitnice. Med tem imata vi in moj prijatelj Dallas prosto roko za nadaljna raziskavanja. Kljub temu sem pa prepričan, da v tem ne bosta imela dosti sreče.

Detektiv ni odgovoril. Jaz sem povabil Littella, naj pride zvečer v klub, češ, da bosta tudi Davis in van Buik navzoča.

V slovo ga bomo izpili par kozarcev — sem rekel. Povabilo je sprejel, in ko se je odpravil, je pogledal Milesa.

Miles mu je obračal hrbet ter nekaj iskal po debeli knjigi. Ko je Littell odšel, sem čakal, kaj mi bo Miles povedal, po kaj je pravzaprav prišel k meni. On je pa le listal in nekaj tuhtal.

Slednjic sem ga vprašal: — No, kaj mislite začet?

On je skomignil z rameni. — Tudi meni se zdi — sem pristavil, — da bi bilo najbolje izslediti pravega zločinca. Ne verjamem, da bi bilo to tako silno nemogoče kot je rekel Littell.

On je odkimal ter povzel: — Težko bo, izvanredno težko. Kljub temu se mi pa zdi, da se mi bo mogoče posrečilo.

— Razjasnite mi svoj načrt — sem silil vanj.

On se je obotavljaj in obotavljaj. Slednjic je rekel: — Zdi se mi, da bi bilo najbolje, če bi zaenkrat meni prepuščili vso zadevo.

Jaz sem bil presenečen. Ta človek, ki je dosedaj sledil vsakemu mojemu migljaju, ki mi je bil udan in pokoren, ni hoče zrasti nad glavo. Seda: hoče torej poizvedovati na svojo roko.

— Kaj me ne uvajate več?

— Nikakor ne, gospod. Saj me vendar poznate. Le par dni bi rad imel časa, da bi delal samostojno. Jaz sem sestavi popolnoma samostojen načrt. Ne vem, če bi vam bilo ljubo, da bi sodelovali pri njem. Le meni prepustite in zanesite se name. V najkrajšem času vam bom vse razodel.

Resno je govoril, tako resno, da se nisem upal nasprotovati mu. Ko je odšel, sem začel premišljevat. Kaj mi naj po glavi? Kaj je isledil?

Priti pa nisem mogel do nobenega zaključka. Zvečer smo sedeli veseli in zadovoljni pri bogato obloženi mizi. Ni treba omenjati, da je zavzema v našem govoru Wintersov slučaj odlično mesto.

— Dobro ste jih ugnali v kozji rok — je rekel Davis Littellu in se veselo zasmel.

— Ali mislite, da sem pravil porotnikom pravilnice? — je odvrnil Littell.

— Čudno — se je vmešal van Buik. — Čudno se mi zdi, kako ste pojasnili umor.

— Da, umor se je tako zavrnil.

— Če je bilo tako, je morda morilec katerih naših prijateljev, človek, katerega poznamo.

— Zakaj pa ne? — je odvrnil Littell. — Saj se ni zgodilo vpravi, da je postal inteligentni človek, mož uglednega družabnega stališča, navidez splošno spoštovan, morilec. In nikdar ne morete vedeti, česa je zmožen človek, katerega niste natančno preiskusili. Le malo kateri človek bo moril, o katerem ste prepričani, da je umora zmožen. Če inteligentni človek mori, se ne izda z nobeno besedo in nobeno kretajo, seveda, če je inteligentni. Umor pa ni najhujši

zločin. Veasih je motiv umora majhen preprič, veasih ženska, veasih kaj drugega.

Postal je za trenutek. Mi vsi smo sklonili glave. — V tem mestu je — je nadaljeval — le malo uglednih ljudi, ki bi ne morili, če bi se jim nudila ugodna prilika in če bi bili prepričani, da jim ne bodo prišli na sled. Med takimi ljudmi morate iskati morilca Arthura White-ja.

(Dalje prihodnjic.)

Kakšne so Slovenke?

Pod tem naslovom izšla je sa-rajevka "Večernja Pošta" o slovenskih ženah in dekletih in pravi takole:

Slovenka ni baš lepa, pač pa je sveža, mila, koketna, navajna in velika sportistinja. Rada hodi po planinah, plava ali se vozi po kolesu. Na promenadi, kakor na podeželski cesti, povsod jih je videti. Stare in mlade nosijo hlače in nastopajo v suknjičih. Turisti-je. Na vsaki postaji vstopajo in izstopajo iz vozov turisti, žene in noški. Turistični sperti so odvzeli ženam ženski in jim dali bolj noške oblike, privlačnost Angle- linje, koščnost. Naša žena je bolj lastična in se ziblje pri hoji; Slo- venka koraka trdo, bolj kot mo- ki. Niso elegantne kot Hrvatice v Zagrebu. V Sloveniji je dunaj- ska moda, ki je zaostala za pari-ško, ki vlada pri nas. Zato je vi- leti v njihovih letovisnih množ- starih zelo starih močelov, ki se vsi nas ne vidijo. Po vojni je pr- as zavladal francoski ton v obla- venju, šminkanju in govoru.

V Sloveniji se žene ne šminka- jo kot pri nas. To je simpatično. Naš korzo je veasih videti, kakor la bi po njem defilirale maske. Šminka predčasno upropasti o- braz, čimbolj se uporablja in da- ne na lice, ki nato prekamla ostari.

Ozračje in planine dajejo lieu Slovenke svežnost, dočim jih nji- hova hrana ne ohranja tako, kot naša jed. Po selih je videti mno- go slabotnih žensk, ker nimajo lo- vov hrane (?). Salata, zelje, fi- ziol in krompir jim je poglavitna hrana.

Slovenke so mile, pristopne, iskrene. Hrvatice je prekanjena in prebrisana, Slovenka iskrenejša. Ljubi moško družbo, rada ljubi- mkuje, oženjena kot devojka. Njihovi zakoni spominjajo skoraj na ruske. Njihovi možje so navni, mestoma kot Rusi. Pri nas bi že- na ne mogla ljubimkati kakor v Sloveniji. Srb ali Hrvat gleda na ženo z ostrimi očesi, pazi na vsak njen pogled in kretajo. Slovenec je in navnejši in imajo radi tega njihove žene več svobode.

Slovenka je inteligentna, dobra mati in neizrečno ljubi svoje dete. Ima živahnejši temperament od moškega. Pristopnost in miloba ji dajata lepoto ki jo sicer pogre- ša (?).

Najbolj čudno pleme.

Nemški potopisec Viljem Lichtenberg piše, da je najbolj čudno pleme, kar jih je spoznal na svojih potovanjih po svetu, pleme Hindužcev, ki je doma na karib- skih otokih. Niso ljudožrci, a so nezaslišani požeruhi. Jedo samo enkrat na mesec, a takrat toliko, da jim počti malone želodec ter da leže po deset dni nepremično.

Uživanje hrane se vrši po verskem obredu in jedo vsi naenkrat, tako da so naselbine deset dni kakor izumrte. Njihovega jezika ne ra- zume noben Evropejec in njih ve- ra jim je tajnost, ki je ne zaupa- jo nikomur. Telo jim je zelo dila- kavo, zato hodijo brez obleke. Sramu ne poznajo ter so malo erotični. Samo ob velikih svečano- stih nosijo ženske tudi obleke. Hindženci so popolni komunisti; vsa naselbina živi v popolni zaje- dnici. Zato tudi ne poznajo zak- snekega življenja. Žene so last vseh mož. Baje so ženske duševno raz- vitezje in manje požrešne. Po že- nju se dvignejo ženske iz spatič- nosti navadno že 5. dan. Moški pušijo bambus, čuvajo otroke, hódijo na lov in na boj. Ako kaj zagreše, jih ženske pretepaajo, ne da bi se branili. Zakaj ženske uči- vajo prav poseben ugled. Mnoge se naglo, zakaj ženske rode na- vadno vsako leto dvočke ali troj- ske. Žena, ki rodi le enojčke, ni spoštovana. Vsek večer je posve-

čen zabavi. Imajo svojo godbo, petje in umetnost čaranja, vse silno in primitivno. Za zabave imajo posebne kolibe. Pijejo neko alkoholno pijačo, ki je silno upi- janljiva. Toda prenesejo mnogo. Njih ples je surovo skakanje. Vri- skajo kakor bi tulile zveri. Ti po- jatki so prav skromni. Ni verjet- no, da bi bilo na svetu še člove- ško pleme, ki bi ne bilo že bolje opisano.

Dragocenosti in biseri bivšega ce- sarja Karla.

Te dni se vrši v St. Gallu v Švici kazenska razprava proti ba- ronu Steinerju, ki je obtožen po- neverbe v škodo bivšega cesarja Karla. Steiner je bil upravitelj Karlovega premoženja. V Parizu je prodal več dragocenosti in bi- serov, pri prodaji pa si je pridr- žal znatne zneske, baje do 250.000 švicarskih frankov.

Petrograjski carski zimski dvorec kot muzej.

Bivše prebivališče ruske carske rodbine, zimski dvorec, izpremenil sovjetska vlada v muzej. Histo- rične dvorane se preurede. Zimska palača se nato odpre za javnost, ki se bo lahko uverila, da ni iz dvorca izginila niti ena zgodovin- ska dragocenost.

Analfabetizem v Rusiji.

Komisar za narodno prosveto v Rusiji, Lunačarski, je svoječas obljubil, da 1. januarja 1920 ne bo v Rusiji niti enega nepismene- ga človeka. Po zadnji statistiki o analfabetizmu v sovjetski Rusiji pa se vidi, da ima dežela sovj-

etov v evropski Rusiji 19 milio- nov, v Ukrajini 12 milijonov in v Kavkaziji okoli 2 miliona nepis- menih podanikov. Sedaj priprav- lja Lunačarski za pobiranje ne- pismenosti nove tečaje, ki bodo obvezni za vse analfabete.

JOŠIP RAMMACHER iz Nove- ga Sada; zadnji znani naslov 1106 W. Hancock — 6160 Glen- more Ave., Philadelphia, Pa.

JOHN KLEIN, Podvin, Laški Trg, Celje; zadnji znani naslov: e/o Saldis, 346 E. 16th St., New York, N. Y.

FRANK MASAEL; zadnji znani naslov: 159 W. 159th St., New York, N. Y.

JOS. FRIDERIK HRZENJAK iz Varažдина; zadnji znani naslov: e/o Fred Klim, 1149 Hoe Ave., New York, N. Y.

Kdor bi kaj vedel o katerem teh ljudi, je naprosen, da to naznani jugoslovanskemu izseljeniškem poslancu: Jugoslav Commissioner of Emigration, 443 West 22. St., New York, N. Y., da more obve- stiti dotične sorodnike.

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znižani ceni.

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predčuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .50

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovincem v pouk. Po resničnih dogod- sestavljen. Vsebuje 239 strani, .50

Darovana. Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med kr- šćanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .50

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se slasti odlikuje po živo in resnične slikanih domačih značajih. — Vsebuje 221 strani, .50

Znamenje štirih. Spisal Conan Doyle. Kriminalni roman. Po vsem svetu znana pov- est, ki opisuje premetenost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistrouma po- ta, kako je prišel na sled skrivnostnim sločinom. Vsebuje 144 strani, .50

Jernač Zmagovač. Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .50

Zadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Šenoa. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisu- je, kako je nastal kmečki punt in kako so se na- si očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gabec, nadalje kmet Elija Gregorič in drugi kmečki junaki borili zoper prevzete graščake in jun- ške umirali mučeniške smrti. Vsebuje 315 strani, .70

POŠTINMA PROSTA "GLAS NARODA" 52 Cortlandt St., New York

Kretanje parnikov - Shipping News

Table with shipping schedules for various routes including Hamburg, London, and other ports. Includes dates and ship names.

CUNARD ANCHOR advertisement. Includes text about ship services, routes, and contact information for agents.

French Line advertisement. Features an illustration of a ship and text describing shipping services to Europe.

ROLE za PIANO advertisement. Text in Slovenian and Croatian regarding piano parts and services.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko. Advertisement for travel services to America.

RAVNOKAR JE IZLA NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA. Advertisement for a new illustrated Arabian Nights book.